

AMBALAJ MAKİNELERİ SEKTÖR NOTU

Türkiye’de son yıllarda ambalaj sanayi hızlı bir büyüme eğilimi göstermektedir. Ambalaj sanayinin hızlı gelişimi ve tüketim alışkanlıklarındaki değişimle birlikte bu ilerleme ambalaj makineleri sektörüne de yansımaktadır.

1. SEKTÖRÜN DÜNYADAKİ DURUMU

1.1. İHRACAT

Birleşmiş Milletler (BM) İstatistik Bölümü verilerine göre, 2007 yılında 14,9 milyar \$ olan sektör ihracatı %11 oranında artarak 2008 yılında 16,5 milyar \$ değerinde gerçekleşmiştir. Ambalaj makineleri, toplam dünya ihracatı içinde %0,11 pay almaktadır.

Ambalaj Makineleri İhracatında Başlıca Ülkeler (1.000 \$)

SIRA	ÜLKE	2006	2007	2008	% Değişim 07-08
1	Almanya	4.315.133	5.412.243	6.166.508	13,9
2	İtalya	3.303.043	3.807.217	4.192.274	10,1
3	ABD	596.094	585.552	658.098	12,4
4	İsviçre	416.192	479.653	552.693	15,2
5	Fransa	392.952	462.654	519.174	12,2
6	Japonya	366.982	400.983	463.931	15,7
7	Hollanda	370.810	421.158	431.231	2,4
8	Çin	239.238	360.340	429.633	19,2
9	İsveç	403.002	398.398	356.154	-10,6
10	İspanya	302.140	359.093	301.127	-16,1
11	İngiltere	236.287	225.426	283.479	25,8
12	Kanada	245.009	232.196	231.733	-0,2
13	Tayvan	203.722	236.281	229.196	-3,0
14	Avusturya	146.923	192.921	172.466	-10,6
15	Danimarka	110.164	133.892	145.081	8,4
16	Belçika	106.001	116.648	138.627	18,8
17	Güney Kore	72.231	93.185	125.385	34,6
18	Çek Cum.	54.414	64.431	87.854	36,4
19	Finlandiya	68.794	70.045	77.194	10,2
20	Brezilya	66.422	68.750	74.060	7,7
	Diğer	705.596	783.052	882.720	12,7
	TOPLAM	12.721.149	14.904.118	16.518.618	10,8

Kaynak: BM İstatistik Bölümü

* Ambalaj makineleri mal grubunun içerisinde yer alan GTİP: 8422.90.90 “diğer paketleme, ambalajlama, etiketleme ve mühürleme makinelerinin aksam ve parçaları”na ait ihracat verileri BM İstatistik Bölümü’nden temin edilememektedir.

2006 ve 2007 yıllarında tüm ülkelere yapılan ihracat değeri bazında yapılan sıralamada listenin başında yer alan Almanya’nın ihracatı 2008 yılında %13,9 oranında artarak 6.166 milyon \$’a yükselmiş ve ilk sıradaki konumu değişmemiştir. Bu ülkeyi 4.192 milyon \$ ile İtalya ve 658 milyon \$ ile ABD takip etmiştir. Ambalaj makineleri ihraç eden ilk 20 ülke arasında en fazla ihracat artışını %36,4 ile Çek Cumhuriyeti göstermiş, bu ülkeyi %34,6 artış oranı ile Güney Kore ve %25,8 ile İngiltere izlemiştir.

2008 yılında Almanya ve İtalya dünya ihracatının yaklaşık %63’ini gerçekleştirmiştir. Türkiye ise 2008 yılında gerçekleştirdiği 66,8 milyon \$ ihracat ile sektörün dünya ihracatından %0,4 pay almış ve sıralamada 22. konuma yerleşmiştir (BM verilerinde “diğer paketleme, ambalajlama, etiketleme ve mühürleme makinelerinin aksam ve parçaları”na ait

veriler bulunmadığı için ihracat değerleri daha düşük görünmektedir. Türkiye'nin sektör ihracatı 2008 yılında TÜİK verilerine göre 83,6 milyon \$'dır.)

G.T.İ.P. Bazında Dünya Ambalaj Makineleri İhracatı (1.000 \$)

G.T.İ.P.	G.T.İ.P. TANIMI	2006	2007	2008	% Değişim 07-08
8422.30	Şişe, Kutu vb. Doldurma, Kapsülleme, İçecekleri Gazlandırma Makineleri	6.181.261	7.467.589	8.453.880	13,2
8422.40	Diğer Paketleme /Ambalajlama Makineleri	6.539.888	7.436.529	8.064.738	8,4
	TOPLAM	12.721.149	14.904.118	16.518.618	10,8

Kaynak: BM İstatistik Bölümü

* Ambalaj makineleri mal grubunun içerisinde yer alan GTİP: 8422.90.90 "diğer paketleme, ambalajlama, etiketleme ve mühürleme makinelerinin aksam ve parçaları"na ait ihracat verileri BM İstatistik Bölümü'nden temin edilememektedir.

2008 yıllarında, G.T.İ.P bazında dünya ihracatında, 8422.30 pozisyonunda tanımlı "Şişe, Kutu vb. Doldurma, Kapsülleme, İçecekleri Gazlandırma Makineleri" grubunun ihracatı %13,2 artarak 8,5 milyar \$'a, 8422.40 pozisyonunda tanımlı "Diğer Paketleme /Ambalajlama Makineleri" grubunun ihracatı ise %8,4 artarak 8 milyar \$ değerinde gerçekleşmiştir.

1.2. İTHALAT

2007 yılında 12,8 milyar \$ olan toplam sektör ithalatı %15 oranında artarak 2008 yılında 14,7 milyar \$ değerine yükselmiştir.

Ambalaj Makineleri İthalatında Başlıca Ülkeler (1.000 \$)

SIRA	ÜLKE	2006	2007	2008	% Değişim 07-08
1	ABD	1.527.321	1.683.526	1.738.181	3,2
2	Çin	699.000	694.481	939.251	35,2
3	Rusya Fed	508.306	711.340	831.934	17,0
4	İspanya	330.240	438.437	646.716	47,5
5	Fransa	467.366	534.014	626.272	17,3
6	Almanya	435.598	486.760	530.320	8,9
7	Meksika	404.192	464.989	459.958	-1,1
8	Polonya	202.057	221.682	422.832	90,7
9	İtalya	262.686	297.981	319.778	7,3
10	İsviçre	224.395	282.531	319.345	13,0
11	Kanada	261.028	285.525	303.875	6,4
12	Türkiye	289.720	268.599	294.982	9,8
13	İngiltere	307.124	366.264	290.621	-20,7
14	Brezilya	165.899	302.249	283.996	-6,0
15	Ukrayna	162.672	265.619	283.613	6,8
16	Belçika	191.643	216.459	244.231	12,8
17	Hindistan	127.754	145.790	244.033	67,4
18	Avustralya	234.556	180.422	213.026	18,1
19	Japonya	175.934	226.006	207.776	-8,1
20	Hollanda	148.846	138.703	189.794	36,8
	Diğer	3.829.167	4.564.042	5.297.231	16,1
	TOPLAM	10.955.504	12.775.419	14.687.765	15,0

Kaynak: BM İstatistik Bölümü

* Ambalaj makineleri mal grubunun içerisinde yer alan GTİP: 8422.90.90 "diğer paketleme, ambalajlama, etiketleme ve mühürleme makinelerinin aksam ve parçaları"na ait ihracat verileri BM İstatistik Bölümü'nden temin edilememektedir.

2008 yılında sektör ithalatı %3,2 artarak 1.738 milyon \$'a yükselen ABD, dünya sıralamasında lider konumunu korumuştur. Söz konusu ülkeden sonra dünya ithalatından en çok pay alan ülkeler ise sırasıyla 939 milyon \$ ile Çin ve 832 milyon \$ ile Rusya Federasyonu olmuştur. Dünya ithalatında ilk 5 sırada yer alan ülkeler, toplam ithalatın %33'ünü gerçekleştirmektedir.

2008 yılında ithalatı en fazla artan ülkeler %90,7 ile Polonya, %67,4 ile Hindistan, %47,5 ile İspanya ve %36,8 ile Hollanda olmuştur. İngiltere, Japonya, Brezilya ve Meksika'nın ithalatında ise düşüş gerçekleşmiştir.

2008 yılı sektör ithalatında önemli ülkeler sıralamasında 12. konumda bulunan Türkiye, 295 milyon \$ değerinde ithalat gerçekleştirerek, dünya geneli ambalaj makineleri ithalatından %2 pay almıştır. Türkiye'nin ithalatı söz konusu yılda %9,8 artış göstermiştir (TÜİK verilerine göre Türkiye'nin ithalatı 353,9 milyon \$'dır).

G.T.İ.P. Bazında Dünya Ambalaj Makineleri İthalatı (1.000 \$)

G.T.İ.P.	G.T.İ.P. TANIMI	2006	2007	2008	% Değişim 07-08
8422.30	Şişe, Kutu vb. Doldurma, Kapsülleme, İçecekleri Gazlandırma Makineleri	5.343.189	6.295.307	7.342.247	16,6
8422.40	Diğer Paketleme /Ambalajlama Makineleri	5.612.315	6.480.112	7.345.518	13,4
	TOPLAM	10.955.504	12.775.419	14.687.765	15,0

Kaynak: BM İstatistik Bölümü

* Ambalaj makineleri mal grubunun içerisinde yer alan GTİP: 8422.90.90 "diğer paketleme, ambalajlama, etiketleme ve mühürleme makinelerinin aksam ve parçaları"na ait ithalat verileri BM İstatistik Bölümü'nden temin edilememektedir.

2008 yıllarında, G.T.İ.P bazında dünya ambalaj makineleri ithalatında, 8422.30 pozisyonunda tanımlı "Şişe, Kutu vb. Doldurma, Kapsülleme, İçecekleri Gazlandırma Makineleri" grubunun ithalatı %16,6 artarak 7.342 milyon \$'a, 8422.40 pozisyonunda tanımlı "Diğer Paketleme /Ambalajlama Makineleri" grubunun ithalatı ise %13,4 artarak 7.345 milyon \$ değerinde gerçekleşmiştir.

2. SEKTÖRÜN TÜRKİYE'DEKİ DURUMU

2.1. İHRACAT

2007 yılında 44,9 milyon \$ ihracat gerçekleştiren sektör, 2008 yılında genel makine ve aksamları ihracat artış oranının (%18,2) üstünde bir performans sergileyerek ihracatını %86,4 oranında artırmış ve 83,6 milyon \$ seviyesine yükseltmiştir.

Türkiye'nin 2008 yılındaki sektör ihracatı ürün bazında incelendiğinde, 44,8 milyon \$ ile birinci sırada "Diğer Paketleme/Ambalajlama Makineleri" kaleminin yer aldığı, bu ürünü 22 milyon \$ ile "Şişe, Kutu vb. Doldurma, Kapsülleme, İçecekleri Gazlandırma Makineleri" ve 12,4 milyon \$ ile "Diğer Paketleme/Ambalajlama Makinelerine Ait Aksam; Parçalar" grubunun izlediği görülmektedir.

**Türkiye'nin G.T.İ.P Bazında Ambalaj Makineleri İhracatı \$
(2008 yılına göre değer sıralı)**

G.T.İ.P.	G.T.İ.P. TANIMI	2007	2008	2008 (OCAK-KASIM)	2009 (OCAK-KASIM)	2007/2008 Değişim %
8422.30.00.00.00	Şişe, Kutu vb. Doldurma, Kapsülleme, İçecekleri Gazlandırma Makineleri	10.280.255	22.025.382	20.323.296	13.200.645	114,2
8422.40.00.00.00	Diğer Paketleme/ Ambalajlama Makineleri	27.807.187	44.833.847	42.975.862	33.832.663	61,2
8422.90.90.00.11	Diğer Paketleme/ Ambalajlama Makinelerine Ait Aksam; Parçalar	4.793.431	12.399.459	11.278.993	11.406.796	158,7
8422.90.90.00.19	Diğer Etiketleme, Mühürleme vb. Makinelerinin Aksam; Parçaları	1.980.938	4.379.552	4.349.559	1.728.380	121,1
	TOPLAM	44.861.811	83.638.240	78.927.710	60.168.484	86,4

Kaynak: TÜİK

2007-2008 döneminde ihracat artış oranı açısından, ilk sırada %158,7 ile “Diğer Paketleme/Ambalajlama Makinelerine Ait Aksam; Parçalar” kalemi yer almış, bu kalemi %121,1 ile “Diğer Etiketleme, Mühürleme vb. Makinelerinin Aksam; Parçaları” ve %114,2 artış oranı ile “Şişe, Kutu vb. Doldurma, Kapsülleme, İçecekleri Gazlandırma Makineleri” takip etmiştir.

2009 yılı Ocak-Kasım döneminde ise ihracatımız %23,8 düşerek 60,2 milyon \$ değerinde gerçekleşmiştir.

Ülkelere Göre Sektör İhracatı \$ (2008 yılına göre değer sıralı)

SIRA	ÜLKE ADI	2007	2008	2008 (OCAK-KASIM)	2009 (OCAK-KASIM)	2007/2008 Değişim %
1	İTALYA	3.219.115	11.305.297	10.955.540	9.969.911	251,2
2	POLONYA	399.271	9.633.115	9.391.316	313.932	2312,7
3	AZERBAYCAN	2.190.473	5.332.155	5.179.793	3.546.260	143,4
4	ALMANYA	2.887.827	4.749.718	4.693.003	2.495.188	64,5
5	SURİYE	1.042.575	2.845.313	2.843.263	2.772.928	172,9
6	İRAN	2.315.760	2.815.354	2.777.013	2.212.705	21,6
7	YUNANİSTAN	657.439	2.808.545	2.310.565	865.410	327,2
8	CEZAYİR	1.349.943	2.582.346	2.559.854	1.613.774	91,3
9	MISIR	1.264.831	2.390.354	2.350.569	2.334.023	89,0
10	KAZAKİSTAN	641.124	2.389.137	2.216.519	1.705.419	272,6
11	ROMANYA	2.361.256	2.373.511	2.264.493	752.265	0,5
12	RUSYA FED.	4.277.801	2.292.024	2.049.340	1.633.025	-46,4
13	PAKİSTAN	163.412	2.123.761	2.123.761	172.287	1199,6
14	K.K.T.C.	1.420.663	2.000.639	1.777.782	1.362.327	40,8
15	EGE SER. BÖL.	554.662	1.698.156	1.062.561	1.183.129	206,2
16	BULGARİSTAN	1.213.014	1.483.230	1.378.959	757.904	22,3
17	İNGİLTERE	231.333	1.457.441	1.456.193	598.884	530,0
18	B.A.E.	1.856.090	1.423.357	1.329.210	492.583	-23,3
19	IRAK	1.220.606	1.405.398	1.186.213	5.622.664	15,1
20	AVUSTURYA	53.941	1.387.611	1.340.083	158.831	2472,5
	DİĞER	15.540.675	19.141.778	17.681.680	19.605.035	23,2
	TOPLAM	44.861.811	83.638.240	78.927.710	60.168.484	86,4

Kaynak: TÜİK

Ambalaj Makineleri sektörü 2008 yılı ihracatımızda İtalya'nın 11,3 milyon \$ ile birinci konumda yer aldığı, bu ülkeyi 9,6 milyon \$ ile Polonya ve 5,3 milyon \$ ile Azerbaycan'ın takip ettiği görülmektedir. Sektör, 2008 yılında (serbest bölgeler dahil olmak üzere) 112 ülkeye ürün ihraç etmiştir.

2008 yılında sektör ihracatımızda en büyük payı alan ilk 20 ülke arasında ihracat artışı esas alındığında; yaklaşık 26 kat artış ile Avusturya'nın ilk sırada yer aldığı görülmektedir. Bu ülkeyi 24 kat artış oranı ile Polonya, 13 kat artış oranı ile Pakistan ve %530 artış oranı ile İngiltere takip etmiştir. Söz konusu dönemde ihracatımızda en büyük düşüş ise Rusya Federasyonu'nda (%46,4) gerçekleşmiştir.

2008 yılı Ocak-Aralık döneminde ihracatımızda ilk 20 sırayı alan ülkeler, 2008-2009 yılları Ocak-Kasım döneminde incelendiğinde; ihracatımızda artış kaydedilenlerin sadece Irak ve Ege Serbest Bölgesi olduğu, diğerlerine yapılan ihracatımızın ise düştüğü gözlemlenmektedir.

2.2. İTHALAT

2007 yılında 307,8 \$ değerinde sektör ürünü ithal eden ülkemiz, 2008 yılında genel makine ve aksamları ithalat artışının (%0,2) üzerinde bir artış sergileyerek ambalaj makineleri ithalatını %15 oranında artırmış ve 353,9 milyon \$ seviyesine yükseltmiştir.

Türkiye'nin 2008 yılında ithal ettiği ambalaj makineleri, G.T.İ.P. bazında incelendiğinde; 185,8 milyon \$ ile birinci sırada "Diğer Paketleme/ Ambalajlama Makineleri" kaleminin yer aldığı, bu ürünü 109,2 milyon \$ ile "Şişe, Kutu vb. Doldurma, Kapsülleme, İçecekleri Gazlandırma Makineleri" ve 37,8 milyon \$ ile "Diğer Paketleme/ Ambalajlama Makinelerine Ait Aksam; Parçalar" grubunun izlediği görülmektedir.

Türkiye'nin G.T.İ.P. Bazında Tekstil ve Konfeksiyon Makineleri İthalatı \$ (2008 yılına göre değer sıralı)

G.T.İ.P.	G.T.İ.P. TANIMI	2007	2008	2008 (OCAK-KASIM)	2009 (OCAK-KASIM)	2007/2008 Değişim %
8422.30.00.00.00	Şişe, Kutu vb. Doldurma, Kapsülleme, İçecekleri Gazlandırma Makineleri	90.612.617	109.226.095	101.194.316	43.114.712	20,5
8422.40.00.00.00	Diğer Paketleme/ Ambalajlama Makineleri	177.986.475	185.756.492	164.435.039	123.944.648	4,4
8422.90.90.00.11	Diğer Paketleme/ Ambalajlama Makinelerine Ait Aksam; Parçalar	27.506.286	37.821.643	35.663.448	29.483.919	37,5
8422.90.90.00.19	Diğer Etiketleme, Mühürleme vb. Makinelerinin Aksam; Parçaları	11.675.935	21.091.147	18.971.075	12.886.931	80,6
	TOPLAM	307.781.313	353.895.377	320.263.878	209.430.210	15,0

Kaynak: TÜİK Verileri

2008 yılı Ocak-Aralık dönemi sektör ithalatında "Diğer Etiketleme, Mühürleme vb. Makinelerinin Aksam; Parçaları" %80,6; "Diğer Paketleme/ Ambalajlama Makinelerine Ait

Aksam; Parçalar” %37,5; “Şişe, Kutu vb. Doldurma, Kapsülleme, İçecekleri Gazlandırma Makineleri” %20,5 ve “Diğer Paketleme/Ambalajlama Makineleri” %4,4 artış kaydetmiştir.

2009 yılının Ocak-Kasım döneminde ithalatımızda önemli ölçüde (%34,6) düşüş kaydedilmiştir. Söz konusu dönemde artış görülen bir pozisyon bulunmamaktadır.

Ülkelere Göre Sektör İthalatı \$ (2008 yılına göre değer sıralı)

SIRA	ÜLKE ADI	2007	2008	2008 (OCAK-KASIM)	2009 (OCAK-KASIM)	2007/2008 Değişim %
1	İTALYA	134.439.445	163.460.020	149.270.604	104.315.343	21,6
2	ALMANYA	99.886.009	88.632.327	75.515.048	58.433.811	-11,3
3	İSVİÇRE	12.844.524	26.166.698	24.876.941	7.794.644	103,7
4	İSVEÇ	7.307.974	9.921.061	9.429.049	3.136.270	35,8
5	FRANSA	3.623.460	9.789.959	9.637.398	4.496.845	170,2
6	ÇİN	6.731.050	8.628.178	8.263.086	3.356.246	28,2
7	İSPANYA	6.875.080	8.232.983	7.546.492	3.420.681	19,8
8	HOLLANDA	5.649.538	7.284.838	6.631.938	4.205.293	28,9
9	DANİMARKA	2.471.096	5.518.049	5.088.927	627.971	123,3
10	İNGİLTERE	4.858.074	4.145.400	3.566.700	5.999.047	-14,7
11	A.B.D.	5.323.812	4.076.370	3.708.178	3.077.753	-23,4
12	BELÇİKA	906.787	2.837.912	2.711.532	294.801	213,0
13	GÜNEY KORE	3.724.696	2.408.339	2.392.835	1.442.550	-35,3
14	TAYVAN	2.082.850	1.811.530	1.659.741	1.505.827	-13,0
15	JAPONYA	1.821.874	1.660.449	1.540.501	1.668.803	-8,9
16	POLONYA	94.787	1.429.050	804.247	489.276	1407,6
17	BREZİLYA	85.601	891.475	891.064	952.754	941,4
18	AVUSTURYA	1.797.160	816.057	805.293	282.648	-54,6
19	BULGARİSTAN	567.380	784.371	750.533	1.446.995	38,2
20	MACARİSTAN	1.651.461	677.091	673.236	573.961	-59,0
	DİĞER	5.038.655	4.723.220	4.500.535	1.908.691	-6,3
	TOPLAM	307.781.313	353.895.377	320.263.878	209.430.210	15,0

Kaynak:TÜİK

2008 yılında sektör ürünleri ithalatımızda önemli yer tutan ülkeler arasında ilk üç sırayı İtalya (163,5 milyon \$), Almanya (88,6 milyon \$) ve İsviçre (26,2 milyon \$) almıştır.

2008 yılı ithalatımızda artış oranları esas alındığında; %1407,6 ile Polonya'nın ilk sırada yer aldığı görülmektedir. Polonya'yı %941,4 artış oranı ile Brezilya, %213 ile Belçika ve %170,2 ile Fransa takip etmiştir. İthalatımızda en büyük düşüş görülen ülke ise %59 ile Macaristan, %54,6 ile Avusturya ve %35,3 ile Güney Kore olmuştur.

2009 yılı Ocak-Kasım döneminde ilk 20 ülke arasında sadece Bulgaristan, İngiltere, Japonya ve Brezilya'dan yaptığımız ithalat artmıştır.

DEĞERLENDİRME

2008 yılında Türkiye'nin ambalaj makineleri sektör ihracatı %86,4 oranında artarken, ithalatı %15 oranında yükselmiştir. Aynı yıl ambalaj makineleri, ülkemizin makine ve aksamaları sektörünün tamamının gerçekleştirdiği ihracat içinde yaklaşık olarak %0,76, ithalat içinde ise %1,52 pay almıştır. Sektörün söz konusu dönemde dış ticaret açığı %2,79 artmış ve 270,3 milyon \$ olarak gerçekleşmiştir.

2009 yılında ambalaj makineleri sektörü ekonomik krizden büyük oranda etkilenmiştir. 2009 yılı Ocak-Kasım dönemi ihracatımızda, önceki yıllardan süregelen artış yerini %23,8 oranında azalmaya bırakmış, ithalatımız da %34,6 oranına gerilemiştir. Söz konusu dönemde, dış ticaret açığı %38,2 azalarak 149,3 milyon \$'a düşmüştür. Aynı dönemde dış ticaret hacmi de %32,5 azalarak 269,6 milyon \$'a gerilemiştir.

Kaynaklar

-Türkiye İstatistik Kurumu

-International Trade Center(ITC) www.trademap.org